

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 69/19

Λουξεμβούργο, 4 Ιουνίου 2019

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-18/18
Eva Glawischnig-Piesczek κατά Facebook Ireland Limited

Κατά τον γενικό εισαγγελέα M. Szpunar, η εταιρία Facebook μπορεί να υποχρεωθεί να αναζητήσει και να εντοπίσει όλα τα σχόλια που είναι πανομοιότυπα με δυσφημιστικό σχόλιο του οποίου ο παράνομος χαρακτήρας έχει διαπιστωθεί, καθώς και παρόμοια σχόλια εφόσον προέρχονται από τον ίδιο χρήστη

Εν προκειμένω, το δίκαιο της Ένωσης του οποίου έγινε επίκληση δεν ρυθμίζει το ζήτημα αν η εταιρία Facebook μπορεί να υποχρεωθεί να διαγράψει σε παγκόσμια κλίμακα τα επίμαχα σχόλια

Η Eva Glawischnig-Piesczek, η οποία ήταν βουλευτής στο Nationalrat (αυστριακή Κάτω Βουλή), επικεφαλής της κοινοβουλευτικής ομάδας «die Grünen» («Οι Πράσινοι») και ομοσπονδιακή εκπρόσωπος του κόμματος αυτού, ζήτησε από τα αυστριακά δικαστήρια την έκδοση απόφασης ασφαλιστικών μέτρων κατά της εταιρίας Facebook¹, προκειμένου να σταματήσει τη δημοσίευση δυσφημιστικού σχολίου.

Συγκεκριμένα, χρήστης του Facebook είχε αναρτήσει, στο προσωπικό του προφίλ, άρθρο του αυστριακού ηλεκτρονικού ειδησεογραφικού περιοδικού oe24.at με τίτλο «Πράσινοι: υπέρ της διατήρησης ελάχιστου εισοδήματος για τους πρόσφυγες». Η ανάρτηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθεί στο Facebook μια «μικρογραφία» του ιστότοπου oe24.at, η οποία περιελάμβανε τον τίτλο και σύντομη περίληψη του άρθρου, καθώς και φωτογραφία της E. Glawischnig-Piesczek. Επιπλέον, ο ίδιος χρήστης δημοσίευσε, σχετικά με το άρθρο αυτό, υβριστικό σχόλιο σε βάρος της E. Glawischnig-Piesczek. Το περιεχόμενο αυτό ήταν προσβάσιμο από κάθε χρήστη του Facebook.

Δεδομένου ότι η εταιρία Facebook δεν ανταποκρίθηκε στην αίτηση της E. Glawischnig-Piesczek να διαγράψει το σχόλιο αυτό, η τελευταία ζήτησε να διαταχθεί η εταιρία Facebook να παύσει να δημοσιεύει και/ή να διαδίδει φωτογραφίες της όταν το συνοδευτικό μήνυμα διαδίδει ισχυρισμούς πανομοιότυπους με το επίμαχο σχόλιο και/ή «παρόμοιου περιεχομένου».

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο διέταξε το ζητηθέν ασφαλιστικό μέτρο, οπότε η εταιρία Facebook κατέστησε αδύνατη στην Αυστρία την πρόσβαση στο περιεχόμενο που είχε δημοσιευθεί αρχικά.

Το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία), το οποίο επελήφθη τελικά της υπόθεσης αυτής, εκτιμά ότι τα επίμαχα σχόλια σκοπό είχαν να θίξουν την τιμή της E. Glawischnig-Piesczek, να την προσβάλουν και να τη δυσφημήσουν.

Κληθέν να αποφανθεί επί του ζητήματος αν η διατάσσουσα την παύση της παράβασης απόφαση ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να επεκταθεί, σε παγκόσμια κλίμακα, στα πανομοιότυπα σχόλια και/ή παρόμοιου περιεχομένου σχόλια των οποίων δεν έχει γνώση η εταιρία Facebook, το Oberster Gerichtshof ζήτησε από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει, στο πλαίσιο αυτό, την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο².

¹ Συγκεκριμένα, πρόκειται για τη Facebook Ireland, η οποία εκμεταλλεύεται, ως θυγατρική της Facebook Inc, ηλεκτρονική πλατφόρμα μόνο για χρήστες εκτός Ηνωμένων Πολιτειών και Καναδά.

² Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (ΕΕ 2000, L 178, σ. 1).

Κατά την οδηγία αυτή, φορέας παροχής φιλοξενίας (και ως εκ τούτου, φορέας εκμετάλλευσης πλατφόρμας κοινωνικής δικτύωσης³ όπως το Facebook) κατ' αρχήν δεν είναι υπεύθυνος για τις πληροφορίες που τρίτοι αποθηκεύουν στους διακομιστές του, όταν δεν έχει γνώση του παράνομου χαρακτήρα τους. Ωστόσο, άπαξ ειδοποιήθηκε για τον παράνομο χαρακτήρα τους, οφείλει να τις διαγράψει ή να καταστήσει αδύνατη την πρόσβαση σε αυτές. Επιπλέον, η οδηγία προβλέπει ότι δεν μπορεί να επιβληθεί σε φορέα παροχής φιλοξενίας γενική υποχρέωση ελέγχου των πληροφοριών που αποθηκεύει ή γενική υποχρέωση ενεργού αναζήτησης των γεγονότων ή περιστάσεων που δείχνουν ότι πρόκειται για παράνομες δραστηριότητες.

Με τις σημερινές προτάσεις του, **ο γενικός εισαγγελέας M. Szpunar εκτιμά ότι η οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο δεν απαγορεύει να υποχρεωθεί φορέας παροχής φιλοξενίας ο οποίος εκμεταλλεύεται πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Facebook, με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, να αναζητήσει και να εντοπίσει, μεταξύ όλων των πληροφοριών που δημοσιεύονται από τους χρήστες της πλατφόρμας αυτής, τις πανομοιότυπες πληροφορίες με εκείνη που χαρακτηρίστηκε ως παράνομη από το δικαστήριο το οποίο εξέδωσε την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων.**

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, η προσέγγιση αυτή καθιστά δυνατή την επίτευξη δίκαιης ισορροπίας μεταξύ των συγκρουόμενων θεμελιωδών δικαιωμάτων, ήτοι της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και του δικαιώματος στην προσωπικότητα, της προστασίας της επιχειρηματικής ελευθερίας, καθώς και της προστασίας της ελευθερίας έκφρασης και πληροφόρησης. Αφενός, η πιο πάνω προσέγγιση δεν απαιτεί περίπλοκα τεχνικά μέσα, που μπορούν να συνιστούν εξαιρετική επιβάρυνση. Αφετέρου, λαμβανομένης υπόψη της ευκολίας αναπαραγωγής των πληροφοριών στο περιβάλλον του Διαδικτύου, αποδεικνύεται αναγκαία για τη διασφάλιση αποτελεσματικής προστασίας της ιδιωτικής ζωής και του δικαιώματος στην προσωπικότητα.

Στο πλαίσιο απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, **ο φορέας παροχής φιλοξενίας μπορεί επίσης να υποχρεωθεί να αναζητήσει και να εντοπίσει τις πληροφορίες που είναι παρόμοιες με εκείνη που χαρακτηρίστηκε ως παράνομη, αλλά μόνο μεταξύ των πληροφοριών που δημοσιεύθηκαν από τον χρήστη ο οποίος δημοσίευσε την πληροφορία αυτή.** Το δικαστήριο που διατάσσει την απόσυρση τέτοιων παρόμοιων πληροφοριών πρέπει να διασφαλίσει ότι τα αποτελέσματα της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων είναι σαφή, συγκεκριμένα και προβλέψιμα. Συναφώς, πρέπει να σταθμίσει τα συγκρουόμενα θεμελιώδη δικαιώματα και να λάβει υπόψη την αρχή της αναλογικότητας.

Υποχρέωση εντοπισμού των παρόμοιων πληροφοριών που προέρχονται από οποιονδήποτε χρήστη δεν θα διασφάλιζε δίκαιη ισορροπία μεταξύ των συγκρουόμενων θεμελιωδών δικαιωμάτων. Αφενός, η έρευνα και ο εντοπισμός των πληροφοριών αυτών θα απαιτούσαν δαπανηρές λύσεις. Αφετέρου, η εφαρμογή των λύσεων αυτών θα οδηγούσε σε λογοκρισία, με αποτέλεσμα να είναι πιθανός ο συστηματικός περιορισμός της ελευθερίας έκφρασης και πληροφόρησης.

Επιπλέον, **κατά τον γενικό εισαγγελέα, δεδομένου ότι η οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο δεν ρυθμίζει το εδαφικό πεδίο της υποχρέωσης απόσυρσης των πληροφοριών που δημοσιεύονται μέσω πλατφόρμας κοινωνικής δικτύωσης, η οδηγία αυτή δεν απαγορεύει να υποχρεωθεί φορέας παροχής φιλοξενίας να αποσύρει σε παγκόσμια κλίμακα τις εν λόγω πληροφορίες.** Επιπλέον, το εδαφικό πεδίο δεν ρυθμίζεται ούτε από άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, ενώ, εν προκειμένω, η E. Glawischnig-Piesczek δεν επικαλείται το δικαίο της Ένωσης, αλλά τις γενικές διατάξεις του αυστριακού αστικού δικαίου όσον αφορά την προσβολή της ιδιωτικής ζωής και του δικαιώματος στην προσωπικότητα, συμπεριλαμβανομένης της δυσφήμισης⁴, οι οποίες δεν έχουν εναρμονιστεί. Τόσο το ζήτημα των εξωεδαφικών αποτελεσμάτων απόφασης ασφαλιστικών μέτρων επιβάλλουσας υποχρέωση απόσυρσης όσο και το ζήτημα του εδαφικού πεδίου μιας τέτοιας υποχρέωσης πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ανάλυσης με γνώμονα ιδίως το δημόσιο και το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο.

³ Απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2012, SABAM (C-360/10· βλ. επίσης CP αριθ. 11/12).

⁴ Ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ειδικά ότι η E. Glawischnig-Piesczek δεν επικαλείται δικαιώματα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, τα οποία δικαιώματα αποτελούν αντικείμενο εναρμόνισης στο επίπεδο της Ένωσης.

Επιπλέον, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι η οδηγία δεν απαγορεύει να υποχρεωθεί φορέας παροχής φιλοξενίας να αποσύρει πληροφορίες παρόμοιες με εκείνη που χαρακτηρίστηκε ως παράνομη, όταν αυτές επισημάνθηκαν σε αυτόν από τον ενδιαφερόμενο, από τρίτους ή από άλλη πηγή, δεδομένου ότι, στην περίπτωση αυτή, η υποχρέωση απόσυρσης δεν συνεπάγεται γενικό έλεγχο των πληροφοριών που έχουν αποθηκευθεί.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106